BIBLIOTECA DE CATALUNYA

CATALUNYA SOCIAL

Organ d'ACCIO POPULAR

Any XII. Núm. 596 | Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts. | 7 gener 1933

Redacció: Portaferrissa, 13 bis
Telèfon 21160 - BARCELONA

PUBLICACIÓ SETMANAL

Administració: Duran i Bas, 11
Telèfon 17605 - BARCELONA

Davant l'any nou

Un any que comença és un interrogant que s'obre a la nostra mirada. ¿Què ens reservarà aquest període de trescents seixanta cinc dies? Sempre resulta enutjós fer profecies per tot aquell qui no té el do de profeta. I resulta més enutjós encara aquesta mena de sentit fatalista amb què molta gent esguarda l'any nou pensant que un any pot portar-nos benaurances o mals tot sovint independents de la nostra voluntat i del nostre esforç, talment com una mena de loteria que a cada u ens pot premiar a l'atzar.

No ha d'ésser pas aquesta la posició cristiana. La nostra posició ha de consistir en esguardar l'any nou com un altre període de temps que Déu ens concedeix per tal que puguem fer bé i posar a prova la nostra voluntat. Res degut a l'atzar no hi ha d'haver per a un cristià; totes les coses del món són filles de la voluntat de Déu, però generalment Déu les porta a cap pel mitjà del nostre esforç, i sota la responsabilitat de la nostra voluntat lliure. Són, per tant, la nostra confiança en Déu i la fe en les nostres forces les qui ens han de donar l'abast de ço que pot tancar l'any 1933 per a nosaltres.

I és clar que trobant-nos en un període difícil com l'actual, encara més cal que interroguem l'any futur, no per a esperar-ne coses inaudites, sinó per a fernos càrrec de com amb Déu i el nostre esforç podem dirigir el curs dels esdeveniments.

Tenim una persecució religiosa plantejada. Per més que el Govern vulgui negar-ho, la persecució és a la vista de tothom. No és pas separació d'Església i Estat ço que s'ha cercat, sinó supressió de la Companyia de Jesús, incautació dels seus béns, trencament del Concordat, supressió del pacte bilateral que representava el Pressupost de Culte i Clerecia, negació dels drets d'ensenyar als Ordes Religiosos pel sol fet de ser-ho, etc. ¿Qui negarà que tot això sigui persecució?

Però el foc purifica els metalls i la persecució arrela més la vida espiritual. I és per això que a hores d'ara ja ens trobem els catòlics sostenint la nostra clerecia, atenent el culte, preocupant-nos de les escoles confessionals, intervenint en tot amb una agilitat d'esperit que només dóna la independència de l'Estat, etc. I ens trobem, sobretot, amb organitzacions socials de la nostra joventut i de les nostres forces, organitzacions els resultats de les quals no trigarem a veure.

Davant 1933 només sabríem, doncs, dir una cosa: intensificació de la vida catòlica d'avui que, amb un xic més d'organització, amb un esperit de sacrifici cada dia més gran (i d'això en curarà la persecució) pot arribar a situacions de veritable predomini i d'esplendor dins la nostra vida social.

Esperem que durant l'any que comença vindran les Normes d'Acció Catòlica i d'Acció Social, tan esperades i tan necessàries. I segons aquestes normes l'acció nostrada ha de resultar doblement fruitosa, i ens evitarà duplicitat d'esforços que fins ara desorienten.

I per damunt de tot això, entrarem a l'Any Sant, Any Jubilar amb motiu del dinovè centenari dels fets més grans de la història i, per tant, augmentarem un bon xic més la nostra pietat i enfortirem la nostra acció. Dificultats les trobarem arreu, entre els de davant i entre nosaltres mateixos. Sobretot, ens espanta la dificultat màxima d'aquestes terres, que és la manca d'esperit de continuïtat. Però, ¿qui no es sentirà coratjós si esguarda l'esforç fins ara realitzat a Catalunya i les esperances que aquest esforç ens dóna pel dia de demà?

Any 1933; Any Jubilar i Sant de 1933; sigues per a nosaltres un nou estímul en la fe i en el treball dins els rengles de l'Acció Catòlica, cada dia més necessària i cada dia més recomanada pel Papa!

FANTASIA NADALENCA

Sadoc de Betlem

per Jordi ARNAU

Sadoc no era pas vell que diguéssim. Cinquanta anys no són pas molts anys; però tenia la cara arrugada i l'espatlla corbada pels sofriments. Tres fills que tenia, acusats de conspirar contra Herodes a favor d'Aristòbul i Alexandre, fills d'Herodes i de l'asmonea Mariamme, foren degollats a la plaça de Jerusalem amb uns quants centenars de companys. La seva muller no va poder pair aquell infortuni i va morir de pena. Ara Sadoc es troba trist a la seva caseta de Betlem i sens altra companyia que una germana vídua i pobra que va trobar a casa del seu germà un refugi caritatiu.

Sadoc no és pas allò que es diu un pobre. Ja fa anys que es guanyava la vida fent de baster i d'esparter. Com que fins els més pobres dels seus convilatans tenen un ase o una somereta, tots ells tenen Sadoc ben conegut i també el seu bon cor. Qui no li ha quedat a deure unes morralles li ha quedat a deure un ronsal.

Déu, que tant s'havia recordat d'ell per prendre-li els que més estimava, li havia fet prosperar l'ofici. No li mancaven alguns estalvis, i això que havia comprat feia poc una vinyeta prop de les muralles de Betlem, en un pendís que s'acabava a la llosa de pedra viva sobre la qual s'enfilava costa amunt el bosquet de pins. Més en guardaria de diners encara si no fos que tenia la mà una mica foradada amb els veïns pobres.

Lligava força amb el fuster Josep, que havia estat veí seu. Què s'hauria fet? Fa dos anys que no l'ha vist per allí. Li va dir que se n'anava per establir-se en algun poblet de la Galilea i res més n'havia sabut. Ben cert que Josep no tenia sinó trenta anys, però quin seny!, i no pas un seny adormit o vacillant, sinó un seny de cara a l'acció i al moviment. Sadoc per res del món hauria deixat Betlem, però Josep es sentia valent per seguir la terra, si convingués. Heliòpolis, Damasc, Salamis de Xipre li eren coneguts. Sempre li havia agradat viure com un ocell lliure; però sempre i a tot arreu s'havia guanyat la vida treballant i sobretot havia viscut com el millor fill d'Israel. Si hagués estat ric i s'hagués casat hauria pogut tenir semblances amb el patriarca Abraham. Així Sadoc pensava de Josep i en aquesta forma el mentava sovint en les seves converses.

Estava un dia Sadoc entretingut en aquests pensaments, després d'haver dinat, plantat al portal de casa seva. Aquell dia la seva casa no estava pas solitària, com de costum. L'empadronament manat per Cèsar August havia portat a Betlem tota una corrua de betlemites, i mitja dotzena dels més pobres, que no tenien diners per pagar l'hostal, s'havien aixoplugat a la seva casa hospitalària. Fou llavors precisament que Josep s'acostava a ell.

— Josep! Què t'havies fet? Ara tot just estava pensant en tu.

— Que Déu sigui amb vós, Sadoc. He trobat ple l'hostal; no hi cap ni una agulla. A casa el meu cosí no he trobat ni un recó...

— Sap molt de contar el teu parent i aqueixos dies són bons per aprofitar-los. Val més un foraster ric que un parent pobre. Havies de venir ací d'entrada; a casa no li ve d'un; d'una o altra manera ens arreglarem.

— És que no vinc sol. He deixat a l'hostal, asseguda a la porta, la meva muller guardant la somera, i per cert que ja ha sortit de comptes. Només volia...

— També ho arreglarem. Tinc a casa dos hostes, marit i muller, acostumats a tot, i els daré estada a la barraca que tinc a la vinya. Ells faran de gust aquest sacrifici i jo et podré dar una petita cambra per tu i la teva muller i dos llocs a la meva taula.

— Això no podrà ésser. Jo mai acceptaria el sacrifici d'uns altres que Déu ha portat a casa vostra; però m'he recordat de la barraca de la vostra vinya i, si us plau, allí faríem estada.

— No, no, de cap manera. M'obliga l'amistat que sempre he tingut amb tu. Tu i la teva muller us quedareu aquí, i jo me les arreglaré, ja sé com. No faltaria sinó...

— No serà pas així. Si puc contar amb la teva caritat aniré a la bauma; sinó, aniré peregrinant encara més pel poble i, si cal, no em fa pas por quedarme una nit al ras o sota d'un arbre o arrimat a les runes del castell.

— Pobre de mi! ¿No em deixaràs, ni aquesta vegada, sortir-me amb la meva?

— Ho tinc ben pensat i decidit. Altrament no em manquen queviures ni algunes monedes per fer-me amb el més necessari. Ni Maria ni jo podem acceptar altra solució fora d'aquesta. Agraïdíssims, Sadoc. Déu premiï la teva caritat. Ara mateix me'n vaig a comprar un vedellet pel tribut.

— Prou veig que no et podré tòrcer. T'havia d'haver enganyat, en tot cas. He estat massa sincer. Permet-me, si més no, que t'acompanyi al mercat i quan vulguis a la pobra estada que t'has triat, Josep. ¡Quina pena em dones!

Sadoc acompanyà Josep a comprar el vedellet i ell mateix menà l'animaló a la barraca, mentre Josep anava a proveir-se d'alguns queviures i a cercar Maria, que l'esperava un poc anguniosa perquè prou havia previst per la tardança del seu retorn les dificultats amb que s'havia d'haver trobat.

La gran llosa que terminava el pendís de la vinya havia estat gratada de sota i formava una bauma ben espaiosa. Dos anys enrera Josep havia fet per Sadoc una menjadora de fusta que, posada damunt dues pedres, estava allí mateix instal·lada. També Sadoc, per tenir-hi millor recés, havia tancat el davant de la bauma amb una paret de pedra seca i una petita porteta. Allí es van acomodar Josep i Maria. Vulgues que no, Sadoc els va proveir de pa, formatge i ametlles i un botet d'indústria seva ben inflat de vi. També hi va fer portar dos llums de ganxo, llenya, palla neta, dos llençols de llinet i trossos d'arpillera per tapar els forats que deixaven les pedres seques de la paret.

Sadoc plorava de no poder millor assistir el seu amic Josep, i aquest l'havia de consolar dant-se per contentíssim i satisfet d'aquell acomodament millor per ell que cap palau. A mitja tarda, que ja fosquejava, Sadoc, moix i cap baix, se'n va anar a casa seva, pensant que si Josep hagués estat tot sol hauria passat amb ell tota la nit.

La somera i el vedell foren lligats a la menjadora. Hi quedaven ben amples; encara hi hauria cabut un altre animaló. Es veu que la menjadora era feta per a cabre-hi un parell de bous de llaurar. La menjadora va ésser proveïda de palla i garrofes, i, quan es va començar a sentir el rosec dels animals Maria i Josep s'assegueren damunt un pedrís i, de tant contents que estaven, reien i parlaven així.

—¿No fa, Josep, que mai no ens havíem cregut acomodar-nos tant bé? Això és tota una caseta per nosaltres sols.

— Si tu estàs bé, Maria, jo rai, de totes maneres estic content. Per tu patia una miqueta i per tu només hauria desitjat un bon matalàs.

— No estic gens cansada. La jornada d'avui ha estat curta i de baixada. I tu vas ésser ben previsor de voler arribar a Betlem abans de migdia per tenir l'aixopluc abans de fosquejar.

— Previsor, dius? Ara se m'acut que no he pensat amb l'aigua. Els animalons no beuen vi, i a nosaltres mateixos l'aigua ens anirà millor.

Josep sortí per anar a cercar-la i es trobà amb què Sadoc i un minyó venien amb dos bots que n'eren plens.

Josep encengué el llum de ganxo, va fer un bon foc part de fora per escalfar les parets i va tapar els forats del cantó de tramuntana que deixaven pas a l'aire fred, mentre Maria treia les provisions per sopar.

* * *

Sadoc aquella nit dormia un son prim... prim... i un no res el desvetllava. A mitja nit li va semblar veure resplendors d'un llampec i li va semblar sentir cantades i músiques. Es va llevar i tot i enretirant l'aspillera de la finestreta va guaitar cap a ponent. Ben cert que se sentien cantades; sens dubte eren els pastors de la muntanya. També veié una clariana d'aquell cantó; seria que la lluna s'hi acabava de pondre. Es tornà a acotxar, perquè feia fred; una mica més del que acostumava. Mig adormit li va semblar que les cantúries s'acostaven, després emmudiren, però aviat tornaren a deixar-se sentir i s'anaren allunyant de mica en mica.

A la matinada agafà el son més fort; el despertà, però, algú que trucava a la porta. Va pensar que potser Josep havia de menester alguna cosa i va anar a obrir. Era un jove desconegut que li digué:

— Sadoc, no és hora de dormir. Acaba de néixer el Messies a la bauma de la teva vinya. ¿No has sentit fressa aquesta nit? Eren els pastors de la muntanya que han baixat a adorar-lo avisats del cel. I tu per la teva caritat també t'ho has guanyat.

— Hi vaig tot seguit: despertaré tot Betlem i hi anirem a corrua feta.

— Encara no és hora d'això. Accepta el do de Déu per tu i deixa que Déu trii aquests primers adoradors.

I el visitant es fongué com un fum.

Sadoc, sens ni tancar la porta de casa, corregué a la barraca de la seva vinya. Era tancada encara; però per les escletxes de les parets i de les pedres sortia de dintre una claror com d'incendi.

— Josep, Josep; obre'm si et plau, que vull veure el nen.

La porta s'obrí i Sadoc enlluernat s'hagué d'esperar una estona per poder entrar-hi.

I besant el nen que li presentava la mare, exclamava:

—¡Oh Mare benaurada més que Sara i Rebeca i Lia i Raquel! ¡Oh Josep, sortós més que Abraham, Isaac i Jacob! ¡I tu, rei gloriós, portaràs al món la justícia i l'abundància de la pau, fins que s'acabi la lluna, i dominaràs de l'un a l'altre mar, fins els termenals de la terra; i lliberaràs el pobre de les mans del poderós; i perdonaràs el pobre i el desgraciat i salvaràs les ànimes dels pobres! ¡Sigui el teu nom beneït! ¡El beneiran tots els pobles de la terra i totes les nacions magnificaran les teves grandeses!

— Has parlat bé del nen, Sadoc. Sigui beneït el Déu d'Israel; només ell sap fer coses admirables.

— Josep! Hem d'alçar tot Israel...

— Déu disposarà, Sadoc, el temps. Per ara convindrà més callar; sigui Déu mateix qui es manifesti quan vulgui i a qui vulgui. Beneïm-lo nosaltres que n'hem rebut les primícies i deixem-li lliures tots els camins.

— Demà tindré la casa lliure, Josep. Si jo tingués la sort de poder-vos estatjar a casa meva.

— Sigui, si així ho desitges... Encara estarem uns dies a Betlem.

Cursos bíblics

"Amics de la Bíblia" donaran dos cursos de 10 lliçons respectivament. Els dimecres, des de l'11 de gener inclusiu, sobre el llibre de l'*Apocalipsi*. Els dissabtes, des del 7 de gener inclusiu, sobre el llibre dels *Proverbis*.

La matrícula per a cada un d'aquests cursos és de cinc pessetes. Presentar-se a la primera lliçó.

Es donaran a Duran i Bas, 11, de set a vuit del vespre.

Totes aquestes lliçons van a càrrec del Dr. Josep Casanelles, Prev.

L'Apocalipsi per Nadal

PER R. RUCABADO

Hi ha hores teològiques, hores de tremolor i de compunció fervent en les quals hom sent el pas de Déu. Hores de contrició i purificació, perquè el pas de Déu sempre és terrible. Aquestes hores intenses les hem viscudes al migdia de Nadal últim, quan el misteri de pau de la diada era pertorbat i ensombrit per un flagell inesperat i tràgic: el misteri del foc. L'incendi esgarrifós, violentíssim i ràpid, catàstrofe mai vista a Barcelona, que al bell mig de la festa de Nadal destruí en dues hores el més vast, el més ric, el més antic basar de la ciutat, en el cor de les Rambles i a l'hora de més animació i més joia de tot l'any, commovia tant els esperits, per l'enormitat dramàtica del sinistre, pel perill de les vides, per les conseqüències socials i ciutadanes, pel perill imminent d'ésser devorat gran nombre d'edificis i casals, a més dels grans magatzems en flames — perills els dos que la gràcia divina ens ha estalviat — que molta gent, impotent per ajudar l'heroica tasca cívica de l'extinció, aixecava al Cel oracions tan ardentes com les columnes de fum, per tal que fos deturat el progrés del flagell, i per tal d'entendre aquesta torbadora voluntat del dit de Déu que permetia el terrorífic accident en contrast espaventable amb el clarís-sim goig del remembrar la Seva naixença.

Aquelles corrues de ciutadans i de famílies, a l'hora clàssica de la compra dels postres de Nadal, empenyent-se o desfilant silenciosos i moixos pels carrers cèntrics: Portaferrissa, Petritxol, Canuda, mentre la fumera per damunt dels terrats anunciava que "El Sigle", la reina de les botigues de Barcelona, estava cremant per tots quatre costats! La multitud de passejants sorpresos, testimonis del més imprevist dels successos, deturada i en congestió allí on tallava el pas el cordó de la força, i on sobreeixien, dels caps i les cares ansioses, les banderes i els vehicles de les ambulàncies, i de la Plaça de Catalunya estant, la gentada atònita, mirant l'extensió de la foguera talment com si cremessin illes senceres de cases, el fum atropellant-se llançant a glopades muntanyes de gasos ardents. Els observatoris de l'Acadèmia, les cúpules de les Rambles, nimbats de la negror densa vomitada pels edificis fets fornal. Bufarades de fumera groga, blanquinosa, esmaltades pel llampec de les flames i dels papers i robes enceses voleiant, envaïen l'atmosfera, fent marc al panorama d'una destrucció que, per moments, suscità el pànic de l'hecatombe. Aquells núvols de Nadal "que no posen gens de malícia al cel", segons la justa dita del poeta, s'envermellien d'una malícia cruel, i s'entristien de la grogor lívida dels vapors de l'incendi que feien eclipsar el disc del sol. Visió de catàstrofe i de liquidació profètica. Escena d'Apocalipsi, gust de judici final, que amb el Nadal punyia, girant amb violència la dolçor del *Pax hominibus* en el sermó patètic del *Solvet seclum in favilla.*

A quantes taules barcelonines no fou encetat aquell migdia el cap rostit ni begut el vi escumós. Les dues o tres mil famílies que vivien del treball en el magne establiment destruït, remullaven de llàgrimes les estovalles de la festa, i a les dues-centes o tres-centes mil llars cristianes fou amb tristesa o angoixa amb prou feines engolit l'àpat, mentre pels vidres hom veia el cel tacat de la boirina ocre de l'incendi que durava. — Senyor — hom sospirava, — per què *avui*, justament, enmig de la vostra joia, tanta i tan greu desgràcia? Quan pel Nadal fins sembla que els vostres enemics callin o s'amanseixin o s'amaguin, quan el goig invencible del vostre advenir s'emporta la ciutat sencera, i la vostra infantesa triomfal domina la ciutat amb l'imperi vaticinat pels profetes, fent parar tot treball i decorar amb garlandes de jubilació tota la vida urbana, orientant el ritme ple de la metròpoli al descans i a la festa del Naixement de Crist, vet aquí que ens féu tremolar amb el paorós espectacle de les vostres ires!

¿Què voleu dir, Senyor, amb la llegenda de foc que envermelleix aquest migdia el cel més pacífic de tot l'any? ¿Qué significa aquest anacronisme de fernos rellegir en plena litúrgia natalícia el terrible evangeli primer de l'Advent? ¿Per què ens feu veure avui, no l'Estel dels Reis Savis, ni l'àngel lluminós de l'Anunciata, sinó la rojor dels signes en el sol i la fúria dels elements de la natura, cataclisme presàgi de quin cataclisme, auguri de quin trasbals humà o bé còsmic?

Litúrgia de Nadal! No hi és estrany el vent de profecia, perquè Nadal no és glòria, sinó goig i pau ben relativa i el remot primer pas de la Passió. Mireu què diu Sant Pau en la Missa del Dia, adreçat als Hebreus i als cristians de l'univers: "I obra de tes mans és l'estelada. *Els cels són moridors.* Tu romandràs, mentre ells com feble vestimenta envelliran: com mantell tu els llançaràs i hauran mudança." (1) *Coeli ipsi peribunt...* Morada profecia, brodada en la blancor. Besem, Senyor, la terra, i adorem vostra paraula i vostra força, en la pira abrandada com l'holocaust d'Elies, encès pel foc del Cel. Lliçó teològica, lliçó moral, lliçò cristiana, aquesta teofania del foc, que mostra de sobte l'ardent potència del vostre braç en l'hora tendra de la humilitat i la infantesa. Bé feu de recordar, Senyor sempre adorable, que la vostra innocència d'infantó acusadora és contra el món en follia, perquè res no hi ha tan sever, tan just i inexorable com la innocència, i les legions d'infants, conservadors de la innocència, són la sal que detura la corrupció de les gèneres i Vós sou l'Infant pur i l'Únic Infant i l'Innocent veritable.

Jesús que neix es plau avui a recordar-nos el Jesús que vindrà. El que vindrà, no feble i desconegut infant amagat a la cova i establia, sinó *"cum gloria judicare"*. Infant fet Jutge i precedit de la liquidació material de la humanitat i de la creació sencera. El goig de Nadal no pot ésser un goig contradictori de l'esperança i del témer el Jutge que vindrà. Però, ai!, si n'és de contradictori, cada dia més, cada Nadal més, signe de pietat als fidels, hora de casta joia, però a la ciutat pretext, ja massa accentuat, de derivacions carnavalesques. Quants selectes esperits s'han condolgut del reclam comercial excessiu, de l'expansió desmesurada del goig material, de la pantagruèlica exhibició de vitualles i la tendència no pas cristianitzant a un Nadal orgiàstic i sumptuari.

És clar que avui, en dies de negació i laïcisme, l'expansió i el reclam del Nadal té un valor d'afirmació popular, un testimoni apologètic. Però hem de témer la falsificació tant com la persecució. És clar que Sant Francesc per la nit santa rebutjava ell mateix el dejuni i digué, en esclat de piíssim esplai, que voldria allunyar tant la tristesa (en l'alegria de rebre Jesús Infant) que es fes menjar carn a tothom i ádhuc

amb carn freguessin les parets. ¿Però quin Nadal i què assenyalaríem, si la fruïció del menjar i del beure fos només que l'apoteosi magne de tota una anyada dedicada ja a la festa dels cinc sentits? La vigília última, hores abans del nostre Nadal tràgic, jo això mateix pensava, en veient a un aparador sumptuari una "cistella" de regal, obra mestra de totes les arts posades al servei dels sentits, coronada per unes figures tals que de no altre triomf eren símbol sinó del nudíssim paganisme. Si aquest *present* renega i contradiu, combat i falsifica el per què del Nadal, si és contra *això* i per a redimir-nos d'*això*, i ensenyar de fugir i detestar *això*, que Crist, senyor del món, va voler néixer i venir al món, entrant-hi pel portal d'un estable!

Per això aquesta fumera i foguera del Nadal barceloní de 1932, insospitada i tràgica, pot ésser avís dels mancaments, abusos i omissions d'una remembració que en molts i molts és manca d'equilibri i decantada a la satisfacció material sense contrapartida, dels qui són amatents a la paga i a la festa, però, ai!, escassos i absents al sacrifici i a la feina. Déu meu! Quanta omissió, quant de desert, quan d'abandó si es mira que l'avenç incessant de les sectàries lleis i, ço que és més terrible, dels sectaris costums, tendeix a deixar sense Nadal, a expulsar Crist i sa memòria de tantes llars ja segellades amb el signe de la bèstia, el carnet obligat de l'adhesió forçada sindical i espiritual a la implacable doctrina revolucionària i ateista. Recordeu tots l'horror de l'ofensiva antireligiosa, més que la de dalt, de témer la que ve de dins mateix, i d'a la vora, nascuda i lliurement tolerada, injúria creixent contra el Jesús que neix, que mor en creu i que s'envola als cels on ens espera. Avui, dia 2 de gener, s'és celebrada a Sabadell i a altres ciutats industrials de Catalunya, la primera *festa* laica de la Infantesa per suprimir l'Epifania, quedant de fet a les fàbriques i a les llars dels obrers esborrada l'adoració dels Reis, i el record de Jesús al qual aquells duien present, i *en nom del qual* els infants eren obsequiats i afavorits. Aquesta institució laica i aquesta destitució religiosa ha estat signada i és mantinguda pels patrons catòlics i cristians, i aquesta setmana de l'Epifania queda clos el cicle del primer *any antilitúrgic*, tancat i complet *sense la menor protesta pública dels catòlics de les fàbriques* (amos ni obrers), malgrat el daltabaix cristià que significa, malgrat el desordre religiós que instaura i arrela.

Tothom pensava en els dependents, en veient les flames i les runes d'"El Sigle", pensament just, social i humaníssim, pensament cristià sobretot. Però tothom havia de pensar que tots nosaltres, obrers i amos, som dependents de Déu, i a la misèria i al foc i la pobresa en un instant, com la imprevista catàstrofe del 25 de desembre, podem trobarnos per la causa més mínima, com la minsa espurneta d'una joguina elèctrica, que prengué i deixà en cendres i desferres, en menys d'una hora i mitja, un colossal empori — ¡i mercès a la compassió divina que tantes vides foren perdonades! Ni previsions, ni càlculs, ni ciències, ni assegurances, ni defenses, res no val al davant de la suprema sobirania de Déu, amo dels elements i dels càlculs mateixos, amo de les ocasions i de les causes invisibles.

Era aquesta la lliçó escrita en lletres de foc i fum al bell migdia de Nadal sobre la terra i damunt de la pantalla del cel. El foc és el símbol doble de què el món serà judicat i liquidat i escombrat amb foc un dia, i de què un altre foc, inapagable, sense aigua ni bombers, ens sotja, més a la vora encara, del qual sols pot salvar-nos la gràcia i misericòrdia de l'Infant, la seva Sang i els seus mèrits, tendre i humil per amor nostre, home entre els homes, però també Rei i Jutge, amo i senyor del foc i l'aigua, amo de les humanes sancions, de qui cal esperar l'Etern Nadal o témer l'Etern Incendi.

(1) Hebr. I, 1-12, Epístola de la tercera Missa de Nadal.

La diada de Sant Ramon de Penyafort

S'acosta el 23 de gener i és precís preparar-se per a la celebració digna de la festa del gran confés de Reis i de Papes. Com cada any, CATALUNYA SOCIAL la commemorarà amb les funcions a la capella de la Seu davant del sepulcre del sant i amb un número ilustrat. En les próximes edicions donarem detalls, i aquesta és l'ocasió de sollicitar a tots els amics i devots que vulguin ajudar amb algun donatiu a les despeses de la festa religiosa i a la il·luminació de tot l'any. Sant Ramon de Penyafort els ho recompensarà sobradament.

DONATIU IL·LUSTRE

Hem estat honorats altra vegada amb una dàdiva episcopal. L'Excm. i Ilm. Sr. Arquebisbe Bisbe de Mallorca, Dr. Josep Miralles i Sbert, qui fou el primer promotor de la restauració del culte a les despulles del sant a la capella de la Seu, quan portava ell la mitra de Barcelona, i no és pas la primera ni la segona vegada que, ultra la iniciativa, volgué contribuir econòmicament a les despeses de l'oli de les llànties, velat, però, sota l'anònim, ens ha volgut ajudar també per a la festa d'enguany. *Dominus conservet eum.*

Ilm. Sr. D. Josep Miralles i Sbert. . . Ptes. 25

Grans mercès, i que Sant Ramon de Penyafort l'ajudi i protegeixi, i ens ajudi a tots, en aquestes hores adverses.

Cerebrino Mandri

És cosa ja sabuda: Tot bon català un CEREBRINO MANDRI tindrà. Us farà sempre bons serveis en els casos de sofriments aguts i crònics.

No perjudica mai.

Preparat per FRANCESC MANDRI, metge i químic farmacèutic.

Provença, 203 - Barcelona

Moviment catòlic

Hongria. — L'organització de l'Acció Catòlica. — Després d'uns anys de preparació, el Cardenal Primat d'Hongria acaba de fundar oficialment l'Acció Catòlica en aquell país. D'ençà de 1931 s'organitzen associacions parroquials de fidels catòlics en totes les parròquies, les quals són articulades amb organitzacions dirigents arxiprestals o de decanat i diocesanes. El complement d'aquesta estructuració és la creació d'una presidència, d'un consell directiu, d'un consell nacional d'Acció Catòlica. La presidència, al cap de la qual hi ha el Primat d'Hongria, està formada per personalitats eminents de la clerecia i de seglars. Cada un dels cinc vice-presidents dirigeix una secció de l'Acció Catòlica: formació de la vida religiosa, formació cultural, acció social-caritativa, premsa i organitzacions catòliques. Figura com a director nacional de l'Acció Catòlica el canonge Mihalovics, organitzador de la caritat a Budapest. El consell directiu nacional està integrat per un representant de cada diòcesi, un representant dels ordes religiosos, un representant de cada grup d'associacions catòliques: d'homes, de dones, de joves, de noies i també d'un representant de les associacions d'infància i per alguns membres nomenats pel Primat. El consell nacional està format per la presidència, per dos o tres representants de cada diòcesi de les organitzacions catòliques, pels provincials dels ordes d'homes i dones d'Hongria, un representant de cada grup d'associacions catòliques i per membres elegits especialment.

L'organització de l'Acció Catòlica al nostre país, que espera el moment oportú per entrar en actuació, tindrà sens dubte molts punts de contacte amb l'organització de l'Acció Catòlica hongaresa.

Alemanya-Àustria. — Els homes de carrera. — L'organització per estaments proclamada per Sa Santedat Pius XI en l'Encíclica *Quadragesimo anno* té un interès especial per als homes de carrera. Aquests són, han estat i seran els elements dirigents de la societat. Si els homes de carrera són ben formats l'Acció Catòlica es podrà desplegar ràpidament i podrà donar bells fruits.

Cada nucli de població catòlica important d'Alemanya i d'Àustria té el seu grup d'homes de carrera els quals, una vegada al mes, es reuneixen en conferència, solen tenir exercicis espirituals cada any i participen a l'assemblea general de la federació.

El Cardenal Faulhaber ha dit que el treball apostòlic en l'ànima de l'intellectual era "el rei dels problemes dels temps actuals". Evidentment, aquests grups d'homes de carrera han d'ésser uns fogars "on regni l'esperit de Crist, on els seus membres han de rebre una formació sòlida per tal de preparar-se per a l'apostolat". Cal desecularitzar l'esperit dels intellectuals, cal crear un pensament i una acció amarats de la fe, que valorin les coses del món informats per les veritats catòliques. Han de cercar en totes les coses la glòria de Déu i l'amor a les ànimes. Aquests homes dirigents s'han de preparar per a l'acció personal.

La majoria des nostres homes de carrera té una formació religiosa molt pobra. A les aules de la universitat ha après la indiferència; s'hi ha infectat del materialisme i del liberalisme. No sols no ha adquirit un interès per a les realitats supraterrenals, sinó que ha perdut la fe i no té instint ni per a la vida sobrenatural ni per a les alegries espirituals.

Els homes de carrera que tindran a Catalunya una "Federació Torras i Bages" no han d'inscriure's purament com a socis de la Federació, han d'agrupar-se a les llurs localitats, han d'establir un programa d'activitats a desplegar per tota l'anyada. Són els primers que han de sentir la febre de renovació espiritual impossible de difondre en el poble si no s'ha produït primerament en els estaments dirigents.

L'escola com a mitjà de pau

PER F. DULANTO I ESCOFET

Essent immensa la influència que té sobre la vida posterior de l'infant l'educació donada en aquesta primera època de la seva vida a l'escola, se'ns presenta la gran eficàcia que podria tenir per a la pacificació del món una activa i coordinada campanya en tots els països, en contra de la guerra, per mitjà d'aquella.

I és evident que seria d'òptims resultats aquesta campanya. Portant a terme, des de l'escola, una creuada de pacificació dels esperits, de desarmament moral, preludi obligat del desarmament conscient i total. Així l'infant, home després i senyor de l'esdevenidor, pacificaria el món. Seria aquest el procediment més adequat per a prevenir una nova guerra, que ens presenta la seva perspectiva, ara més espantosa que mai, per raó dels nombrosos avenços en l'art de matar, en la química i en la bacteriologia; no farem desaparèixer el seu espectre sangonós fins que l'home, amb plena convicció, llenci les armes de la seva mà. Quan el sentiment bastard, fratricida, que l'impulsa a occir els seus semblants, l'hagi substituït el de solidaritat i d'amor. I això no s'aconseguirà sinó mitjançant una educació antibellicosa, una acció pacificadora des de l'escola.

Aquesta, ha d'orientar tots els actes de l'educador, ha d'influir tots els instruments i material, de treball i de joc, que l'infant tingui a la seva mà, i principalment els llibres, els manuals escolars i de text. Que no se l'inicii amb descripcions truculentes, gairebé sempre exagerades, de fets guerrers, de batalles de sang i de foc. D'això en pateixen molts. Caldria modificar-los, que en lloc d'elles s'ensenyi a l'infant la comprensió de la pau, que s'allunyi de la seva tendra imaginació el fantasma tenebrós de l'odi i de la guerra. Si el llibre escolar és l'ajut més útil del mestre, en la seva obra, que ho sigui també en la noble tasca de la pacificació dels esperits.

De la idea que comentem en aquest article, se n'han ocupat molts òrgans de publicitat, gran nombre d'associacions s'han fundat amb el fi primordial de portar-la a la pràctica. La Societat de Nacions i alguns Governs també. Fou necessària la gran lliçó de la guerra. A l'endemà de signat el Tractat de Versalles, ja començà l'actuació d'alguns esperits

nobles en aquest sentit. Els resultats d'aquesta són ja ben falaguers. La tasca ha estat fecunda.

Però, com més amunt dèiem, ha estat necessària la dura lliçó de la Guerra Gran, per a despertar els esperits. Per a portar-los a concebre una obra, que des de fa vint segles, defensa l'Església Catòlica, que des dels albors dels temps històrics el Totpoderós posà com a manament primordial per al poble de Déu. Ha estat el ressorgiment a la llei natural infosa als esperits. L'Església Catòlica, obedient al suprem mandat de l'Altíssim, ha defensat sempre la pau, i, encara més que la pau, l'amor entre tots els homes. Ha propagat la doctrina de Crist que és doctrina d'amor. Aquella que diu, estima al teu proïsme, *com a tu mateix,* per amor a Déu. Sublim manament, per massa conegut potser més oblidat.

Ens impulsa sobretot a fer aquest comentari, un fet lamentable que s'esdevé a Espanya. Per un cantó se suprimeix el Pressupost de Culte i Clerecia, obligació de l'Estat espanyol, en legítima compensació de la desamortització dels béns de l'Església, portant-se el sectarisme fins al punt inoït d'ultrapassar la tan sectària Constitució. S'obstrueix l'acció catòlica, es posen els màxims obstacles a la Religió Catòlica, sublim pacificadora per doctrina i per història, i s'augmenta considerablement el Pressupost de Guerra. Es tanca la porta a l'amor i a la tasca constructiva, s'obre a l'odi i a la destrucció. I això per un Govern i unes Corts de majoria esquerrano-socialista, d'homes que presumeixen d'humanistes, de pacificadors i d'internacionalistes. La doctrina marxista n'és molt, de mentidera. Al desgraciat país on domina, a Rússia, les seves activitats guerreres, d'educació dels infants en un to clarament bellicós són ben paleses. Al final d'aquest treball reproduïm una informació de font autoritzadíssima en la qual s'expressen clarament.

* * *

Tornant, fet aquest incís, al nostre tema, anem a expressar resumidament els esforços que s'han fet en diversos països, per a la pacificació per mitjà de l'escola. I tenim interès en esmentar-los, car les obres en què han cristallitzat les voldríem veure reproduïdes en la nostra pàtria, més necessàries, en els moments actuals, en què es dificulta l'acció pacificadora de l'Església i es priva l'ensenyament als Ordes Religiosos. I que, a més, poseeixin un alliçonament per a les esquerres espanyoles, que tan bellicoses se'ns han revelat. Moltes estan formades per esquerrans.

Anem, doncs, a descriure ràpidament dites obres:

Com que un dels factors més importants de l'educació infantil és el llibre escolar, com ja hem deixat expressat, els esforços de les associacions pacifistes van dirigits en gran part al control d'aquest. Unes, com la "Dotació Carnegie per la pau internacional", tenen per objecte cercar en els manuals escolars les tendències que els informen segons el punt de vista de la conciliació internacional i l'acostament dels pobles, examinant-los i qualificant-los en relació amb aquest. D'altres, com l'"Aliança universal per a l'amistat internacional per les Esglésies" ha fundat a Ginebra el "Bureau international d'éducation", i l'any 1929 l'"Exposition permanente de la paix et de la collaboration internationale".

Els historiadors han format el "Comitè internacional de ciències històriques", i tenen per missió desfer els errors palesos de les històries nacionals, per a donar als escolars una visió justa del passat de llur pàtria i dels altres països; i finalment els instructors s'han agrupat en nombroses associacions, objecte primordial de les quals, és d'extirpar dels manuals escolars les tendències bellicoses.

A França els mestres catòlics formen l'anomenada "Union nationale des membres de l'enseignement public"; els extremistes, publiquen una revista anomenada *L'Emancipation,* en la qual demanen la supressió de l'ensenyament històric, i blasmen els llibres d'inspiració patriòtica, però la gran majoria de mestres francesos estan associats, formen el "Syndicat national d'instructeurs", el qual compta més de 80.000 membres. Aquests, en el seu Butlletí, *L'école libératrice,* i signat per M. Lapierre, expressen el seu punt de vista sobre la pacificació dels llibres escolars, que sintetitzen en els dos principis següents, que apliquen també a l'educació de l'infant: 1) En tota circumstància fer compendre als infants els seus deures envers no solament el seu país, sinó també envers tots els altres països, i 2) Apartar de la classe tota paraula contrària a la comprensió internacional i a la voluntat de la pau. El manual aprovat per l'esmentat Sindicat manté l'exposició de les guerres, fins i tot la del 1914-18, i admet l'existència i legitimitat de la Pàtria. El que reprova és la importància excessiva que es dóna en els manuals escolars als relats de guerra, a l'exaltació del sentiment nacional fins un punt massa exagerat.

És evident que les conclusions del Sindicat de mestres francesos, no estan gens mancades d'encert. La idea de Pàtria no ha de descartar-se, tal com volen els extremistes, al contrari: el suprimir-la és una màxima aberració. Voler descartar la idea de Pàtria és tan perjudicial com fomentar la guerra. Aquest és el sentit en què s'orienten la quasi totalitat dels partidaris de la pacificació per mitjà de l'escola. Naturalment, als infants amb el pretext de fer-los desconèixer les guerres, no ha d'amagar-se'ls la història del seu país. Però se'ls ha de fer conèixer el passat integral, no adulterat, amb les guerres reduïdes al que foren en realitat. La història és el fonament del patriotisme; tant la falseja qui l'exagera com qui la denigra. És necessari d'ésser imparcial amb la Pàtria i reconèixer-li les faltes quan les ha comès. Això no vol dir que desconeguem les seves grandeses. La nostra història és magna, gloriosa, el seu fulgurant resplendor no ha pas d'atenuar-se als ulls dels infants, seria un crim. Però no significa ensenyar-li l'odi envers els altres pobles. Insistim: l'indispensable és fer conèixer a l'infant amb imparcialitat la història de la seva pàtria, mostrant-li clarament els errors on hi ha errors, les glòries i els encerts on siguin. Aquest ha d'ésser el punt mig just. La idea de pàtria com aglutinant superior de tots els homes, nascuts en un mateix territori, no s'oposa pas a la comprensió i a la pau entre les nacions, de la mateixa manera que estimar la casa pairal, la població nadiua no s'oposa a l'estimació de la Pàtria. En un ordre més elevat les nacions són les grans famílies, unides en la Pàtria Comuna, que és el món, per Déu concedit als homes.

Així, doncs, entre la mística del pacifisme i la del nacionalisme, morboses quan exaltades, cap l'estimació de la Pàtria, la cordialitat, la pau i la comprensió entre les nacions, factor necessari per a llur prosperitat, per al benestar de la humanitat sencera.

Per què no és emprada la nostra llengua

PER J. CIVERA I SORMANI

Hom diu que els nostres comerciants no són patriotes ni bons catalans perquè redacten els rètols de llurs establiments en llengua no catalana. Certament que llur actitud és una mica desconcertant, perquè no existeix cap llei que els obligui a emprar una altra llengua per a llur propaganda comercial; però confessem sinceralment que mai no hem posat en dubte la catalanitat dels nostres comerciants.

Si els homes de negoci d'arreu de Catalunya, parlem en general, han postergat la llengua catalana, ha d'existir alguna causa. No podem creure que un català, en establir-se, tingui la dèria de posar de manifest el seu desafecte a la llengua catalana, que és el verb d'expressió del nostre poble. Si existeixen tants de rètols redactats en llengua no catalana, en tenen la culpa els partidaris de la política d'assimilació. Si el poder central no hagués bandejat la nostra llengua de l'escola, tingueu la seguretat que Barcelona no tindria externament l'aspecte d'una ciutat castellana.

L'escola exerceix una influència extraordinària damunt el nostre esperit. Per això els nostres adversaris s'han mostrat irreductibles en la qüestió de l'ensenyament. Que l'ordre públic depengui de la Generalitat, per als partidaris de l'assimilació no té gaire importància. En canvi té una importància cabdal per a la nostra terra, que l'escola sigui o no catalana.

Els nostres obrers, àdhuc els qui són allunyats de les organitzacions polítiques de caràcter catalanesc, tenen una catalanitat racial. La tenen sense donar-se'n compte. Els passa el mateix que a aquell cèlebre personatge d'una comèdia de Molière, que no sabia que parlava en prosa. Mai ningú no ha aconseguit que parlessin altra llengua que la catalana. Tenen un poder tan extraordinari d'assimilació, que els obrers d'altres terres que conviuen amb ells són ràpidament assimilats. Generalment, l'obrer no català, deixa de parlar la llengua pròpia i empra la nostra. No esbrinem, però, quants són els obrers que escriuen en català, perquè són poquíssims. Examineu les sol·licituds que signen els joves obrers que desitgen ingressar en determinades escoles d'ensenyament professional, i veureu com quasi totes són signades en castellà. Per què no signen en català? No ho estranyeu: és la influència de l'escola.

El dia que la nostra llengua sigui honorada a l'escola i el mestre no hagi de torturar la intel·ligència dels nois per fer-se entendre, no caldrà fer cap mena de propaganda per aconseguir que els rètols dels establiments siguin redactats en català. Els catalans escriuran espontàniament en la llengua pròpia. És tan profunda la influència de l'escola que trobareu molts de catalans que no han sabut incorporar-se a la cultura catalana, que us fan una cita bíblica en castellà, com si els evangelistes haguessin escrit els Evangelis en algun poblet de la Mancha.

Els nostres adversaris no poden estar satisfets de l'obra pertorbadora que han realitzat a la nostra terra, perquè el poble no sap bé cap llengua. Difícilment trobareu un camperol que sàpiga escriure correctament la nostra llengua. No li digueu, però, que escrigui en la llengua del mestre que va torturar-lo dos o tres anys a l'escola del poble, perquè tampoc la sap escriure. La gent de camp escriu en una mena d'argot. Un castellà no entendria les cartes que escriuen els nostres minyones de servei a llurs familiars. Estan escrites en un llenguatge gairebé inintel·ligible. Moltes de vegades cal endevinar el que volen dir.

En una de les nostres excursions per les terres catalanes vàrem visitar una escola d'un poble muntanyenc. Els nois, com és de suposar, eren de la pagesia. En penetrar a la classe el mestre els dictava aquesta frase: "los *zordaos* pasan por las *caies* de la ciudad". Restàrem astorats. En aquells moments, vàrem recordar l'andalús del conte, que deia als seus deixebles: "*Cuidao, niños, que zordao* se escribe con l." Era endebades protestar, perquè en aquells temps, no hi havia altra voluntat que la del dictador. Ara digueu-me: ¿És possible que els nois que assistien a aquella escola, escriguin bé cap llengua?

No ens donem compte del mal que ens han fet, en aquest aspecte, els partidaris de la política d'assimiliació. La tragèdia del nostre poble és aquesta: no sap bé cap llengua.

En aquests moments que Catalunya ha recobrat les seves llibertats, cal que tots fem un esforç, perquè el nostre verb nacional ocupi el lloc que li pertoca. Si lingüísticament, seguim considerant-nos inferiors, no aconseguirem augmentar el prestigi de la nostra llengua. No hem d'ésser fatxendes, però hem de tenir una mica l'orgull de raça. Hem de deixar de banda els cants elegíacs, i hem de saber entonar cants de victòria. No som únicament catalans perquè hem obert els ulls sota el nostre cel. Si Déu ens hagués deixat escollir la pàtria, hauríem també elegit Catalunya. Hem de sentir, doncs, l'orgull d'ésser catalans. No hem de creure que Catalunya és el centre del món i que val més que tots els pobles plegats, però hem de tenir la convicció que val tant com els altres pobles.

El nostre poble ha anat plasmant la nostra llengua a través dels segles, i ha aconseguit fer-la apta per a la ciència, la poesia i les altes especulacions filosòfiques. No és un balbuceig, sinó una llengua rica i harmoniosa que té belles ressonàncies.

Si procurem que ressoni en les nostres aules i que tots els catalans l'escriguin bé, tal com escau a la seva dignitat, el pensament estarà d'acord amb la paraula, i totes les manifestacions externes seran fetes en català. La nostra ciutat tindrà l'aspecte d'una ciutat catalana, i els estrangers que ens visiten es convenceran que l'instrument d'expressió que Déu ens ha donat, és veritablement la nostra llengua nacional.

Si patiu d'**ASMA**

proveu els

PAPERS i CIGARRETS

del **Dr. ANDREU**

Calmen els accessos a l'instant.

Carnet setmanal

El primer Parlament de Catalunya. — *El fet de tenir Parlament de Catalunya ens emplena a tots de satisfacció. Feia més de doscents anys que la nostra terra no havia pogut donar-se lleis i regir-se per compte propi. Ara, encara que amb atribucions limitades, els catalans tindrem altre cop personalitat política pròpia, i cal només sentir tota la satisfacció d'ésser català per a fer-se càrrec de la joia que aquest fet ens porta a tots.*

És clar que nosaltres hauríem volgut un altre Parlament, no pas el que tenim. Però, ¿qui pot dubtar que amb l'esforç de tots aconseguirem modificar l'estat de coses actual?

Amb la gent que domina el govern de la nostra terra la nostra satisfacció té un agre-dolç, ben pronunciat. Una gran majoria esquerrana, ¿obeeix en realitat a l'opinió de Catalunya o és més aviat filla de l'estúpid i anti-científic sistema de les eleccions, sistema avui no emprat enlloc del món civilitzat?

Si haguéssim tingut representació proporcional, a hores d'ara l'Esquerra no tindria majoria absoluta en el nostre Parlament, encara que hi tingués el primer lloc. I únicament a aquest sistema majoritari — agreujat en tots els seus defectes precisament per la grandària dels districtes — es deu l'haver de restar junyits al jou d'aquest partit que no té de democràtic més que el nom, ja que tots els procediments dels seus homes són totalment feixistics i de caient absolutista.

Cal esperar que la minoria de la Lliga Regionalista i Unió Democràtica de Catalunya sabrà ésser la portantveu del sentit comú d'aquesta terra, vetllant perquè el bon nom de Catalunya no resti ofegat per aquesta allau de gent que ningú no sap d'on ha sortit ni amb quina mena d'història ni de preparació ha anat al Parlament; d'aquesta gent que no ha tingut pas el do de l'encert durant l'any i mig que dictatorialment ha regit la Generalitat, ja que tant la seva orientació política d'enfondir diferències entre els catalans com la seva gestió administrativa han constituït veritables desastres i han deixat un mal gust en tots els paladars, que ens faria renegar de l'autonomia si no ens sentíssim catalans per damunt de tot i no creguéssim que aquesta situació actual pot millorar.

El primer Pressupost. — *Altre desastre de la majoria macianesca. El Pressupost per a 1933 havia d'ésser la primera obra que vingués a acreditar el nostre règim d'autonomia. Però no ha estat així. Fet a última hora i corrents, constitueix un engiponament de xifres que no diuen res ni donen cap orientació.*

El Pressupost d'una corporació pública n'ha de reflectir l'orientació político-social. Però aquesta dissortada obra financiera del Govern esquerrà és un conjunt d'errors que no podríem examinar damunt d'aquestes planes. Hi manca de tot i hi sobren moltes coses. Ens han dit que calia anar amb compte en un moment com aquest en què encara no sabem quina sort han de córrer les finances de Catalunya.

Però, ¿és que s'ha anat amb compte en l'únic en què positivament calia anar-hi, és a dir, les despeses de personal polític? Perlem-ne un xic d'aquest capítol, ja que és el que entra més pels ulls.

Sous i representació. — *El sosteniment del Parlament costarà quasi dos milions anuals. I cal tenir en compte que aquesta partida no trobarà la seva contrapartida d'entrades en serveis cedits per l'Estat, ja que és una despesa que ha de córrer de compte nostre, una despesa nova.*

Les dietes als Diputats, ben posades estarien. L'home que es sacrifica pel comú cal que trobi la seva compensació. I no pel fet que sigui pobre ha de restar allunyat de les tasques públiques.

Però totes les coses tenen un límit de prudència que cal fixar ben bé. I en un moment en què ningú no sap com restarà la futura hisenda de la Generalitat senyalar sous alts als representants és un acte de mal govern.

I així es donaran casos com aquests: Macià, president, cobrarà 120.000 pessetes entre sou i representació; més 12.000 de Diputat de Catalunya i 12.000 de Diputat a les Corts de la República, total 142.000 pessetes anyals. I encara demanem, ¿el palau que habita i els cotxes oficials, entren en aquestes despeses o resten apart?

El Conseller en Cap, senyor Lluhí, percebrà 18.000 pessetes de Conseller, 12.000 de Diputat d'aquí i 12.000 de Diputat a Madrid, total 42.000 pessetes. El senyor Companys, 24.000 d'aquí i 12.000 de Madrid, total 36.000 pessetes.

Els Consellers del Govern de Catalunya tindran 18.000 pessetes com a Consellers i 12.000 com a Diputats, total 30.000 pessetes, solament de la Generalitat.

En canvi, als membres de la Comissió Jurídica Assesora, tots ells advocats distingits, que perden molts diners abandonant el seu despatx professional, se'ls paga a raó de 25 pessetes les sessions, moltes de les quals han estat de quatre hores en un sol dia.

I són molts els professors d'escoles de la Generalitat que, amb Càtedra obtinguda per oposició i amb deu i dotze anys de regentar-la, encara cobren 2.000 pessetes anyals, sense haver pogut obtenir ni un petit augment ni reconeixement de drets passius en el Pressupost de 1933.

¿És això el que volia el poble de Catalunya en un moment difícil com l'actual, mentre són a milers els treballadors sense feina i mentre totes les nostres valors econòmiques van de cap per terra sense

Abans de fer les vostres **INVERSIONS EN VALORS** *consulteu les seves garanties, característiques i perspectives*

L. GOMIS
Corredor de Canvi i Borsa
Fontanella, 15 - Barcelona

SERVEI GRATUIT D'INFORMACIO SOBRE TOTA CLASSE DE VALORS

orientació per aixecar-les d'aquesta seva caiguda? Els qui tot el dia tenen a la boca el nom del poble, que ho demanin al poble per referèndum, *i veuran quin resultat els dóna...*

La campanya contra Anguera de Sojo. *— Constitueix una altra vergonya de la política esquerrana.*

Anguera de Sojo, home recte, home de talent i de cultura extraordinària, un dels homes més alts de la nostra terra en tots sentits, ha estat durant molt temps una veritable garantia de la República a Catalunya, i ho és del bon reeiximent de la nostra autonomia. En el seu alt càrrec — que va acceptar sacrificant-li el seu despatx magnífic, la seva salud feble i trencadissa, les seves hores de tranquillitat familiar — ha portat un relleu extraordinari, no sols a la seva funció, sinó a tota la nostra autonomia.

I és aquest home el que avui fa nosa a l'Esquerra — probablement per la migradesa dels seus homes — i l'Esquerra, mitjançant una campanya estúpidament demagògica, procura allunyar-lo del seu càrrec, garantia per a tots els catalans.

¿I per quina raó immediata, ja que les mediates tots les coneixem? Senzillament, perquè un jutge de Barcelona ha dictat un processament contra uns senyors de l'Esquerra a qui tot Barcelona coneix i que no tenen altre mèrit que pertànyer a l'Esquerra. I nosaltres demanem ¿què té a veure el senyor Anguera de Sojo amb aquest processament? ¿És que es volia que coaccionés el jutge fins a fer-lo desistir del seu deure de processar qui ho mereix? ¿Així entén aquesta gent la justícia? ¿I fins aquest punt porta els seus odis i males passions, volent que uns ciutadans, simples ciutadans, pel sol fet de pertànyer al partit governamental, puguin restar immunes respecte a la justícia? És aquest l'ideal de justícia de la gent que ens governa? ¡Llavors sí que estarem ben divertits dins la nostra terra! ¡Quina perspectiva de justícia la que ens espera a base de fets com aquests!

És realment una cosa que ens indigna a tots aquesta campanya, per la seva manca de serietat, per la seva infàmia, per la seva visió de la justícia. No esperàvem que tan aviat aquesta gent posés al descobert les seves xacres, que encara que ens eren conegudes eren tant més tapades als nostres ulls per una pudícia elemental que tots suposàvem que emprarien aquests feixistes de casa nostra.

Però és aquell lema: som majoria (ja hem dit de quina manera), manem, i manar significa fer el que vulguem. El lema de l'Azaña, allà dalt; el lema de la gent macianesca, aquí baix, pel que es veu.

Un mal gust de boca... *— Sí, és un mal gust de boca el que ens deixa tot això. Però el que més indigna a tota la gent de sentit comú és veure com la sort de Catalunya no mereix un major respecte de la gent que es diuen catalanistes. Estem en un moment en què cal sacrificar per Catalunya moltes coses. Però no hi ha dubte que no sacrificar-hi les males passions, els odis personals, les miserables venjances baixes, la demagògia, equival a sacrificar Catalunya i la seva causa. ¿Com s'atreveix, la gent que no té aquest respecte, a deixar-se tractar de catalanista? ¿Com s'atreveix a fer el possible per a desacreditar la causa de Catalunya des del seu primer moment?*

Cal aixecar els ulls al Cel i pregar, perquè la nostra autonomia sigui una cosa reeixida. Totjust l'estem començant i ja ens surten un conjunt de misèries, que no ens han de donar cap glòria i no han de fer estimar les nostres coses.

¡Quina pena si això no es remeia, i quina pena com a catalans si havem de demostrar la nostra incapacitat de governar-nos!

Oficina romànica

(Secció de llengua literària)

CONSULTES

Cons. 79. — ¿No representaria un perfeccionament pel llenguatge literari català establir una diferenciació de significats entre *per* i *per a*, a la manera de *por* i *para* castellà i de *par* i *pour* francès? — *R. M. i P.*

(*Segueix la resposta*)

B) Agent i interessat. — 1. Una altra diferenciació de *per* i *per a* fóra reservar *per* per l'agent del verb passiu i *per a* pel terme interessat en l'acció del verb:

1. Una revista publicada *per* les dones.
2. Una revista publicada *per a* les dones.

En 1 les que publiquen la revista són les dones, que resulten així l'agent del verb. Com que aquest està en passiva, l'agent *les dones* ha de portar davant la preposició *per*. En 2 les dones són les persones a qui va dirigida la revista, i a qui ha d'interessar la lectura. Sembla de cop que si no admetem *per a* per expressar el terme interessat del cas 2 en contraposició a *per*, que expressa l'agent del cas 1, no és possible mantenir gramaticalment aquesta diferenciació de sentit.

El parlar viu troba la solució per un altre camí:

1. Una revista publicada *de* les dones.
2. Una revista publicada *per* les dones.

L'agent és expressat en 1 per la preposició *de*, i així el terme interessat pot ésser introduït sense confusió en 2 amb la preposició *per*. L'ús de la preposició *de* indicant l'agent passiu després dels participis passats es pot dir general en la parla catalana moderna: *era brodada* DE *ma germana; és regalat* DE *l'avi; pintat* D'UN *bon mestre*, etc. Si l'agent és la primera o segona persona, per comptes de: *de mi, de tu, de nosaltres, de vosaltres*, es diu: *meu, teu,*

CAMISERIA - CORBATERIA - MITGERIA - GÈNERES DE PUNT
MAS i ROCA
CAMISERS
CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA
24, Portaferrissa, 26 - Telèf. 17642 - BARCELONA - 16, Fontanella, 16 - Telèf. 12211

nostre, vostre. Igualment es pot dir *seu* per *d'ell* i *llur* per *d'ells*:

Aquesta carta és escrita *meva*.
Això és pintat *teu, nostre, vostre*.
Això és ideat *d'ell* o *seu*.
Aquest negoci és muntat *d'ells* (o *llur*).

Amb això la parla viva no sent cap necessitat de *per a* per expressar el terme interessat. Contraposant *de* a *per*, quan hi pot haver duplicitat de sentits, manté la diferenciació:

1. Una ordenació jurídica garantida *de* tothom.
2. Una ordenació jurídica garantida *per* tothom.

Hi ha encara altres solucions sense *per a*. El terme interessat pot ésser introduït amb la preposició *a*, o amb una locució equivalent: *a ús, a utilitat, a profit*:

Una ordenació jurídica garantida *a* tothom.
Un llibre escrit *als* homes llecs.
Una revista publicada *a ús* de les dones.

Darrerament tampoc cal rebutjar en absolut *per a*, usat d'alguns clàssics i viu a València i a Lleida:

Les leys e doctrines ací posades *per a* tots (Eximenis, II *Regiment*, 4).
Cull-me'n un *per a* mi. — *Per* tu te'n colliré un altre (Anglesola).

2. Pràcticament aquesta diferenciació només té interès quan un mateix terme dintre del context gramatical i ideològic pot ésser interpretat com agent passiu o com terme interessat. Però quan el mateix context exclou la possibilitat d'una d'aquestes dues relacions, aleshores sense diferenciació de preposicions entenem tot seguit l'altra relació que resta possible.

Vet aquí els cassos que no és possible l'agent passiu:

a) Quan el verb és neutre o transitiu usat en activa. Aleshores *per* expressa sense confusió el terme interessat:

no la pot donar a altra car per ço la ha rebuda tant solament, que la hage *per si* (*Somni*, 282).
Cada u cantava *per ell sol* (para sí).
No sé *per qui* va això que dius.
Bella imatge *per un* català.

b) Tampoc hi ha lloc a l'agent passiu, encara que la forma passiva del verb l'admetés, si el context el rebutja, perquè hauria de fer-ne qui pel sentit no ho pot *ésser*:

Es trobaren amb la frontera tancada *per* ells.

Gramaticalment *per ells* pot ésser l'agent de *tancada;* però si ells havien tancat la frontera, ¿com pot ésser que se la trobessin tancada sense pensar-s'ho? Així, doncs, *per ells* no pot entendre's sinó com a terme interessat.

Qui sap si allí s'hi bastiria amb el temps un edifici *per* una comunitat d'essenians!

Gramaticalment *un edifici s'hi bastiria per una comunitat* pot tenir sentit passiu: *hi fora bastit per una comunitat*, i així *per una comunitat* tant podria ésser l'agent passiu com el terme interessat. Però si el sentit volgut de l'escriptor en aquesta dita fos d'agent passiu, més naturalment hauria possat:

Qui sap si allí amb el temps s'hi bastiria un edifici una comunitat religiosa!

A més la collocació del complement *per una comunitat religiosa* després de la paraula *un edifici* indica prou que vol dir la destinació d'aquest, i així el complement postposat ve a ésser sense equívoc el terme interessat.

Contrariament hi ha casos que aquest no és possible. Això passa:

a) Si el complement regit de *per* no és persona o cosa personificada. Perquè el terme interessat sempre ha d'ésser una persona o una personificació.

Defensat de les ventades *per la penya* que té darrera.
Apuntalat *per quatre bigues* a la casa veïna.

És clar que *per la penya, per quatre bigues* no poden ésser un terme interessat, sinó més aviat l'agent o l'instrument del verb passiu. Per això poden portar *per*, i també *amb*, i no és necessari *de* diferenciador.

b) Igualment, si tractant-se i tot d'un complement de persona o personificat el sentit del verb o el context rebutgen un terme interessat. Verbs com ara *amar, avorrir, mirar*, etc., no diuen més relacions que entre el subjecte o agent i terme directe, i per això, si es construeixen passivament, el terme que porti la preposició *per* serà necessàriament l'agent.

en forma de peregri *per ells* era mirat e estimat (Villena, *Vita Christi*, III, p. 205).
veentlos en habit de juheus, qui eren gent *per ells* molt avorrida (*Ib.*, II, p. 5).

Altres vegades és el context el qui determina que es tracta de l'agent:

lo Senyor e Mestre nostre res no us negaria que *per vos* li fos demanat (*Ib.*, III, p. 196).

Dient *no us negaria* suposa l'escriptura que la qui ha de demanar és la segona persona. Això posat, *res que per vos li fos demanat* no pot tenir més sentit que *res que vos mateixa li demanéssiu*. Res que fos demanat per un altra a vostre profit, no lligaria amb *no us negaria*, sinó que demanaria en el context *no li negaria*.

3. L'agent del verb, segons el que hem dit, pot ésser expressat amb *per* ordinàriament, amb *de* després dels participis passats en sentit passiu; però també pot portar *a* quan hi ha un altre verb que demana datiu:

E *feya* se molt amar *al* senyor infant e *a* madona la regina e *a* tots cells de la cort (Muntaner, *Cròn.*, 315).
E per ço Deus ha us lexat temptar *al* diable (Llull, *Fèlix*, I, 1).
Feu les despullar *a* les honrades dones que eren alli (*Valter*, 194).

Resulten, doncs, aquestes tres construccions possibles per l'agent del verb: *es feia amar* DEL *senyor infant*, PEL *senyor infant*, AL *senyor infant*.

També el terme interessat té varietat de construccions: *per ell, a ell, a ús d'ell, a profit d'ell, per a ell*:

Griselda ignorat les coses que *per* ella eren aparellades (*Valter*, 146).
Car nos façam aquest libre *als* homens lechs (Llull, *Gentil*, 4).
Una revista publicada *a ús* de les dones.
Per comprar que menjar *per a* vosaltres (*Eximplis*, I, 4.)

Conclusió. — Pel que fa a les relacions d'agent passiu i terme interessat, no és necessària la diferenciació de *per* i *per a* respectivament, perquè el llenguatge viu té la solució: *de* i *per* i encara altres recursos, quan un mateix complement podria ésser interpretat de dues maneres dins el context. Quan la construcció gramatical o el sentit fa impossible aquesta duplicitat de sentit més aviat fóra una càrrega que un millorament del llenguatge mantenir una diferenciació de preposicions, sigui *per* i *per a*, sigui *de* i *per*, sigui un altre recurs qualsevol. Ordinàriament amb la sola preposició *per* n'hi ha prou per la claretat del sentit.

El Secretari de Redacció de l'O. R.

Llibres nous

Petit Ofici de la Benaventurada Verge Maria (Llibre d'Hores de Santa Maria). Edició llatina i catalana. Foment de Pietat.

No existia una edició catalana completa del Petit Ofici de la Benaventurada Verge Maria. El benemèrit Foment de Pietat, acaba d'ofrenar als devots de la Mare de Déu, una traducció acuradíssima del *Petit Ofici*. S'anomena així perquè és de més curtes dimensions que l'ofici canònic. Els dos, però, tenen gairebé la mateixa estructura.

Heus ací un llibre que ens plauria veure a les mans de tots els joves catòlics. D'ara endavant els qui desconeixen el llatí, podran dir el *Petit Ofici* en llengua catalana. És preferible dir-lo en un bon català, que no pas en un mal llatí.

És un llibre que, segurament, els congregants rebran amb molta de joia. No solament han de cantar el *Petit Ofici*, en els actes reglamentaris de les respectives Congregacions, sinó que caldria que el diguessin diàriament en particular. Seria una pràctica piadosa que els faria molt de bé. Els joves que no pertanyen a cap Congregació mariana, també haurien de dir-lo diàriament. El *Petit Ofici els* desvetllarà un gran amor vers la Verge Santíssima.

La traducció dels salms és la de l'edició publicada per l'Obra del Sant Evangeli. La traducció dels himnes versificats, té una gran concordància amb les estrofes llatines.

Déu vulgui que el *Petit Ofici*, que és flairós com els rosers de Jericó i suau com l'olor de la mirra, tingui una gran divulgació entre els devots de la Mare de Déu, que sortosament són tan nombrosos a la nostra terra.

Horas Azules. La Esclavita mártir de Maria Berta Quintero, i "Un paje de María Antonieta", de José Palomer, versió castellana de L. C. Viada i Lluch. — Editorial La Hormiga de Oro.

L'editorial "La Hormiga de Oro", que tantes obres interessants ens ha donat i que ocupa un lloc destacat en el moviment cultural catòlic de la nostra terra, ha tingut l'encert de publicar una sèrie d'obres amenes i interessantíssimes que tenen l'avantatge de produir una gran delectació espiritual. Si volem evitar que la joventut llegeixi obres dolentes o perilloses, cal posar a les seves mans unes altres obres que les substitueixin. Això és precisament el que fa l'editorial "La Hormiga de Oro".

La esclavita mártir és una novella deliciosa i delicada de Maria Berta Quintero, que conté grans encerts. Està escrita en un llenguatge molt acurat. El seu argument és força interessant. És una obreta que revela una gran finor espiritual.

Un paje de María Antonieta, de mossèn Palomer, que ha traduït bellament al castellà el senyor Viada i Lluch, és també una obra que té un gran interés i que es llegeix amb una gran delectació.

Com és sabut, mossèn Palomer excelleix en els estudis històrics i sap referir els fets més àrids amb una gran habilitat. En aquesta obreta posa de manifest el seu profund coneixement dels homes de la revolució francesa. Són admirables les semblances de Maria Antonieta i de Lluís XVI.

Són dues obres que seran molt llegides i que segurament obtindran un gran èxit editorial.

Núria, poesies de Josep M. Vilarman Cabanas. Edicions Tollet, Manresa-Calders.

Heus ací un aplec, ben interessant, de poesies que tenen un perfum exquisit. El poeta Vilarman és un enamorat de la vall de Núria, i coneix totes les belleses que conté. Les contempla amb una mica d'encís i d'enlluernament; i, després d'haver passat a través del seu esperit delicat, fa vibrar sonorament les cordes de la seva lira. És un poeta objectiu. La seva qualitat essencial és la sinceritat.

Si no fos un enamorat de la naturalesa, no cantaria amb tanta exaltació poètica les belleses dels paisatges que han passat davant els seus ulls. Ens dóna una evocació poètica de la vall de Núria, amb el mateix entusiasme que un enamorat ens parlaria de la dona estimada.

Els seus versos tenen una gran musicalitat. Plana tanta de veritat damunt d'algunes poesies, que hom diria que heu estat transportats davant les muntanyes, bellament ondulades, i que el vent us porta les clares sonoritats d'uns esquellincs.

El poeta Vilarman, que en totes les seves poesies posa de manifest la seva profunda religiositat, està cridat, segurament, a donar dies de glòria a la nostra literatura.

CIVERA

RELOJERIA
MAURER
Rª CATALUÑA 52 fr. KURSAAL antes AVINO 38
MAURER
Proveïdors
d'importants cases

GRATUITAMENT!
faci's graduar la vista per un metge oculista especialitzat en la millor instal·lació d'Espanya, amb tres mesos de temps per canviar els cristalls que no vagin bé.
Collet
BARCELONA
Portal de l'Angel, 40

FOMENT DE PIETAT

Duran i Bas, 11

Col·lecció Roselles

Aquesta simpàtica publicació seriada de FOMENT DE PIETAT respon al públic anhel, particularment dels infants i jovenalla, d'obres de fons amenós i de vistosa presentació.

S'han publicat fins ara els següents volums:

Volum I *FAULES I MORALITATS.* Escrites per Mn. Joan Puntí i Collell, Prev. — Il·lustrades amb 100 dibuixos d'En J. G. Junceda. 2.ª edició. Enquadernat en cartonet i coberta a dos colors, 1,50 ptes.

Volum II *LA LLUM DE L'ESTABLIA.* Pastorets nous. Lletra del Dr. Marià Tubau.—Bonica coberta a colors, 1 pta.

Volum III *FABIOLA.* Adaptació catalana de la popularíssima novel·la històrica del Card. Wiseman, per Mn. Joan Puntí i Collell, Prev.—Abundoses il·lustracions d'En J. G. Junceda. Enquadernació en cartonet i coberta de colors, 3,50 ptes.

Volum IV *RONDALLES,* per Mn. Esteve Caseponce, Prev.—Sèrie I, Cinc rondalles catalanes bellament contades i il·lustrades amb dibuixos d'En J. G. Junceda. Enquadernat en cartonet i coberta de colors, 2,25 ptes.

Volum V *RONDALLES,* per Mn. Esteve Caseponce, Prev.— Sèrie II, Altres cinc rondalles, amb igual presentació i preu que la primera sèrie.

A la mateixa **Col·lecció Roselles** pertanyen:

TRADICIONS RELIGIOSES DE CATALUNYA, per Agna de Valldaura.—Belles il·lustracions d'En Joan Junceda. Dos volums.

RONDALLES, contades per Mn. Jacint Verdaguer, Prev.— Dos volums.

RONDALLSE, contades per Mn. Joan Puntí i Collell, Prev.— Dos volums.

Cada volum d'aquests consta de 32 pàgines i val 0,30 ptes.

BIBLIOTECA BALMES

Acaba de publicar-se

Anuari de l'Oficina Romànica

de Lingüística i Literatura

VOLUM IV

INDEX

Francesc de B. Moll. — La flexió verbals en els dialectes catalans.

Francesc de B. Moll. — Suplement català al Diccionari romànic etimològic.

Alfons Par. = Acotacions lingüístiques i d'estil a clàssics menors catalans.

Joan Serra i Vilaró, Prev.— Persecució dels bandolers de Catalunya l'any 1616, Text i notes històriques.

Josep Calveras, S. I.—Notes lingüístiques.

Helmut Hatzfeld.—La expresión de lo "santo" en el lenguaje poético de los románticos portugueses y catalanes. B) Cataluña.

A remarcar les recensions i bibliografia amb 250 notes.

Publicació cada dia més acreditada en els centres científics

Preu: **27** pessetes.

FOMENT DE PIETAT

Biblioteca d'Exercicis Espirituals

Han estat ja publicats el següents:

VOLUM I **Sant Ignasi de Loyola autor dels Exercicis Espirituals,** pel P. Ignasi Casanovas S. I. Aquest volum, de 424 planes, conté la vida de St. Ignasi del qual es dóna un magnífic retrat espiritual.

VOLUM II **Text i versió dels Exercicis Espirituals de Sant Ignasi de Loyola,** pel P. Josep Calveras S. I., volum de 200 planes amb el text original i versió catalana del llibre de Sant Ignasi.

VOLUM III **Introducció als Exercicis Espirituals de Sant Ignasi de Loyola. Teoria i Preparació,** pel P. Ignasi Casanovas S. I. Consta de 332 planes, en les quals trobaran, Directors i Exercitants, profitoses ensenyances per al bon èxit espiritual dels Exercicis.

VOLUM IV **Explanació dels Exercicis Espirituals de Sant Ignasi de Loyola. Primera Setmana,** pel P. Ignasi Casanovas, S. I. Bell volum de 420 pàgines amb dos gravats explanant les meditacions i aplicacions de sentit sobre Principi i Fonament, els tres pecats propis i l'infern. Conté demés: Adicions, primeres regles de discreció d'esperit, notes sobre escrúpols i suggestions i apèndix.

Preu de cada volum: Rústega, 3 ptes.; enquadernat, 4,50 ptes.

Calendaris de FOMENT DE PIETAT 1933

Calendari del Sagrat Cor de Jesús. Aquest calendari que ha arribat al XVIII any de la seva publicació, conserva tota la vigoria i amenitat de sa naixença augmentades per l'experiència que sempre ha estat mare de la ciència. La part religiosa, el folklore, l'humorisme, la literatura, etc., hi són més que cap any ben representats.

Hi trobareu un santoral complert, noticies piadoses, els dies de dejuni i abstinència, tradicions populars bellament recontades, humorisme de bon to, vers i prosa dels nostres grans escriptors i l'aforisme diari.

Preu: **0,50** Ptes.

ALTRES CALENDARIS

	Pessetes
Calendari Bloc-Català. Santoral Català — Aforisme diari. — Curiositats. — Folklore. — Acudits.— Literatura. — Endevinalles.	0,50
Calendari Cristià de Catalunya. Complert santoral. — Festes de l'any cristià. — Abstinències dejunis, etc.	0,40
Calendari de la Cuina. Indicació preciosa a dues tintes, de tots els dies d'abstinència i de dejuni de l'any en un sol full.	0,15
El mateix, muntat en cartró	0,50
Calendari "miniatura", tamany 3 1/2 × 5 cm., enquadernat en rústega	0,15
Relligat amb pell fantasia i cantells daurats	1,—
Agenda del Cristià (Calendari de butxaca) Conté: llibreta de notes per a tos els dies. — Calendari de festes, dejunis i abstinències. — Dietari de caixa, per a entrades i sortides. — Devocionari pràctic de butxaca. — Cartera i targeter. — Memorándum per a direccions i apuntacions. Relligat amb pegamoid.	1,50
Calendari Perpetu. L'any cristià. — Santoral de l'any. — Temps i festes mòbils. — Festes de precepte.— Dies d'abstinència i de dejuni. 32 planes amb coberta.	0,20
Calendari Litúrgic. Dietari del Missal Romà.	0,50
Calendari del Bon Mot, en fulls mensuals. Propi per a gran propaganda.	0,50
Targe pel calendari Bloc. Variat assortit a preus econòmics.	

FOMENT DE PIETAT, Duran i Bas, 2

Biblioteca Popular de Teatre Catòlic

Aquesta Biblioteca, amb intent de coadjuvar en la tasca dels centres catòlics, es proposa dignificar la nostra escena procurant que les obres tinguin el màxim prestigi literari, sense oblidar que han d'arribar al cor del poble, estimulant ensems els autors catòlics. — Publicarà contínuament obres adients i celebrarà concursos anyals.

Fins ara ha publicat:

N.º **1.** *LA FÚRIA*
Drama en tres actes, de *Francesc Bonaventura,* premiat al concurs de 1932.

N.º **2.** *LLAR MORENT*
Drama en tres actes, de *Mn. Ramon Saborit,* Prev.

N.º **3.** *LING-FU*
Comèdia de fi humorisme xinès i aire modern, d'*En V. Coma i Solei.*

Cada una d'aquestes obres: 2,50 ptes. exemplar

GUAYALINA

OLIVER RODÉS és excel·lent per a combatre la **TOS.** Té tots els avantatges de la creosota sense cap dels seus inconvenients. Tolerància gàstrica perfecta.

DE VENDA EN TOTES LES FARMÀCIES

Laboratori: OLIVER RODÉS. - Consell de Cent, 304 - BARCELONA

FERROS I METALLS EN TUBS, PLANXES I BARRES, EINES I ACCESSORIS PER A MAQUINÀRIA, VIDRES I CRISTALLS

JOAN MAGRI

Sucursal a SABADELL: Rambla, 65 :: Tel. 1938

Méndez Núñez, 14 Telèfon 17257 BARCELONA

ACADEMIA BAIXAS

Carrer Pi, 1, primer - BARCELONA

DIBUIX I PINTURA

Dibuixos artístics i industrials. Classes per a les escoles d'Arquitectura, Enginyers, Aparelladors, Peritatges i Belles Arts.

Local amb entrada independent per a senyoretes

EL MAS ECONOMICO

CASA ROSICH

RDA. S. PEDRO, 7
PUERTA DEL ANGEL, 25
TAPINERIA, 33
TELEFONOS: 19023 y 19613

Demostraciones gratis à domicilio

LÀMPARES I METALLISTERIA
INSTAL·LACIONS I REPARACIONS

SALVADOR COROMINA

Aigua - Sanejament - Comptadors d'aigua
(abonaments per a conservació i lectura) - **Electricitat - Gas**

Plaça de Catalunya, 4 **BARCELONA** **Telèfon 15794**

JA SOU SUBSCRIPTORS DE CATALUNYA SOCIAL?

Acadèmia
Fundada en 1879

Avinguda Portal de l'Angel, 38
Telèfons 18953-75303 - - Apartat 782

Comerç : Idiomes : Taqui-Mecanografia
Peritatge, Professorat mercantil i Batxillerat

L'Acadèmia Cots col·loca oportunament els seus alumnes dignes i capacitats.

COTS

Xarop PUIG

De venda en totes les bones Farmàcies, a Ptes. 5'00 el flasc

Quan la pluja flagella les finestres i la caiguda de les fulles ens confirma que l'hivern es troba ja entremig nostre, no debem permètre-li qu'ens enterri dins una poltrona com vells xacrosos. Existeix el XAROP PUIG, excel·lent preventiu per a BRONQUITIS, REFREDATS, TOS i totes les afeccions de les vies respiratories, que son les més castigades durant l'estació d'hivern.

NO VACILI I COMPRI XAROP PUIG

Convè també tenir en compte que la

POMADA PUIG

completa l'acció del XAROP, perquè la seva fórmula conté els productes volàtils de més eficàcia per tractament extern.

Es ven per tot arreu

ATENES A. G. — Provença, 157; Barcelona

CATALUNYA SOCIAL
Duran i Bas, 11
BARCELONA

FRANQUEO
CONCERTADO

"ENDAVANT"
(Barcelona)

35 RUBI